

якісній основі, нарощування потенціалу виробництва високотехнологічної авіапродукції як основи економічного зростання у довгостроковому періоді.

Література: 1. Амоша О. Промислова політика України: концептуальні орієнтири на середньострокову перспективу [Текст] / О. Амоша, В. Вишневецький, Л. Збараська // Економіка України. – 2009. – № 11. – С. 4–14. 2. 2. Державна регіональна політика України: особливості та стратегічні пріоритети: монографія / За ред. З.С. Варналія. – К.: НІСД, 2007. – 820 с. 3. 3. Голляк Ю.Б. Економічний механізм реалізації міжгалузевих відносин в авіаційній промисловості [Текст]: монографія / За ред. Ю.Б.Голляка. – К.:ВИД-ВО пАН Тот, 2010. – 186 с. 4. 4. Новикова М.В. Організаційно-економічне забезпечення формування ефективних умов функціонування інституту власності для підприємств авіаційного комплексу в умовах глобальних змін [Текст] / Проблеми та перспективи організації авіаційних перевезень, застосування авіації в галузях економіки та розвитку транспортних систем: [монографія]: за заг. ред. Юна Г.М. – К.: НАУ, 2011. – 184. (С.14-30). 5. Пельтек Л. В. Розвиток регіональної промислової політики держави: теорія, методологія, механізми [Текст]: монографія / Л. В. Пельтек. – Миколаїв: Вид-во ЧДУ ім. Петра Могили, 2010. – 268 с. 6. Lozhachevska O.M., Matveev V.V., Novykova M.V. Current trends and main directions for development in the aviation industry world integration groups // Of the fourth world congress “Aviation in the XXI-st century”. – Kyiv – 2010. – page 61.9-61.12.

Новосад І.Г.,
аспірант кафедри менеджменту та маркетингу ЛНТУ,
м. Луцьк, Україна

НАПРЯМИ МОТИВАЦІЇ РОЗВИТКУ ПРОБЛЕМНИХ РЕГІОНІВ

Аналіз економічної літератури з питань мотивації розвитку проблемних регіонів свідчить про недостатнє дослідження теоретичних засад процесів мотивації розвитку проблемних регіонів. Також залишається невирішене питання стратегічного підходу у заходах мотиваційного характеру розвитку проблемних регіонів.

У відповідності з цим першочерговими пріоритетними заходами, спрямованими на досягнення у перспективі сталого розвитку проблемних регіонів, повинні стати такі, що забезпечуватимуть економічну, соціальну та екологічну рівновагу розвитку регіонів, активізацію соціально-орієнтованої господарської діяльності, зміцнення фінансового стану суб'єктів господарювання та населення, розширення їх інвестиційних можливостей. Особливої уваги поруч з цим потребує підтримка високого рівня інноваційного, екологічно безпечного виробничого потенціалу перспективних підприємств та пріоритетних галузей регіону. Ця вимога спрямована на одночасне здійснення капіталовкладень в заходи, які можуть, з одного боку, забезпечувати високу продуктивність праці, а з іншого – гарантувати екологічну безпеку населення регіону та підвищення його життєвого рівня. Таким чином, найважливішими напрямками мотивації сталого розвитку проблемних регіонів в економічній сфері повинні стати: розширення функцій місцевих податкових платежів; зростання внутрішніх інвестицій у розробку та впровадження нових технологічних процесів у промисловості, сільському господарстві, транспорті, будівництві; підвищення конкурентоздатності; впровадження інновацій на підприємствах регіону. Основними напрямками мотивації сталого розвитку в соціальній сфері стануть: збільшення фінансування освіти, охорони здоров'я та соціального захисту населення; запровадження бюджетного фінансування соціальних проектів; зростання внутрішніх капіталовкладень в соціальну інфраструктуру.

В екологічній сфері можна виділити наступні напрями мотивації: сприяння охороні навколишнього природного середовища; зростання бюджетного фінансування програм по охороні довкілля; ефективне використання туристично-рекреаційного потенціалу регіону; залучення приватних інвестицій в проекти, пов'язані із збереженням довкілля.

А стратегічними завданнями з реалізації вищенаведених напрямків сталого розвитку стануть:

1) в економічній сфері: * розвиток підприємництва в туристичній сфері, сприяння розбудові та модернізації туристичної та рекреаційної інфраструктури; * створення та розвиток туристичних продуктів і територій у регіоні з урахуванням збереження навколишнього середовища та відродження природного потенціалу; * створення умов для залучення внутрішніх інвестицій; * оновлення матеріально-технічної бази підприємств, які функціонують на території регіону; * застосування екологічних підходів у лісокористуванні; * відновлення виробничих

потужностей підприємств шляхом їх реструктуризації та оздоровлення; * спрощення реєстраційних і дозвільних процедур для суб'єктів господарської діяльності та забезпечення доступу підприємств до цієї інформації; * надання пільгових кредитів через уповноважені банки у пріоритетних галузях економіки регіону [2];

2) в соціальній сфері: * активізація використання потенціалу вищих навчальних закладів і науково-дослідних установ для виконання науково-дослідних робіт, спрямованих на вирішення потреб регіональної економіки, проблем соціально-економічного розвитку територій регіону; * посилення взаємодії та співробітництва вищих навчальних закладів і науково-дослідних установ області із суб'єктами підприємництва, місцевими органами виконавчої влади й органами місцевого самоврядування; * розвиток системи неперервного підвищення кваліфікації та перепідготовки кадрів, перекваліфікація вивільнених працівників з метою удосконалення якості людських ресурсів регіону; * вкладення коштів у впровадження сучасних технологій діагностики, лікування та профілактики; * зміцнення матеріально-технічної бази мережі лікувально-профілактичних закладів регіону.

3) в екологічній сфері: * сприяння розвитку інфраструктури охорони навколишнього природного середовища, покращенню умов життя населення, екологічної ситуації; * використання штрафів за великі обсяги викидів шкідливих речовин в атмосферне повітря, скидів у водойми та обсяги утворення та розміщення відходів у навколишньому середовищі; * поліпшення стану водних ресурсів та забезпечення захисту від шкідливої дії вод шляхом будівництва захисних дамб, берегоукріплень; * сприяння розвитку системи моніторингу довкілля, екологічної інформаційної системи, екологічної освіти та виховання.

Таким чином, сформовані стратегії та напрями мотивації розвитку проблемних регіонів сприятимуть зменшенню територіальної неоднорідності регіонів, нарощуванню обсягів випуску конкурентоспроможної продукції, розширенню експортного потенціалу регіонів, вирішенню ряду серйозних проблем з питань економічного та екологічного розвитку регіонів та на цій основі підвищенню соціальних гарантій добробуту населення, його соціальної захищеності.

Література: 1. Державна регіональна політика України: особливості та стратегічні пріоритети: Монографія / [За ред. З. С. Варналія]. – К.: НІСД, 2007. – 768 с. 2. Поліщук В. Г. Стратегія стимулювання сталого розвитку регіонів як основа реформування економіки України / В. Г. Поліщук // Стратегія економічного розвитку країн в умовах глобалізації: мат. Всеукр. наук.-практ. конф. молодих вчених та студентів, 26-27 листоп. 2009 р.: В.4. – Т. 3. – Дніпропетровськ: Біла К. О., 2009. – С. 66-69.

*Паніж Ю.С.,
асистент кафедри менеджменту виробничої сфери
Державного ВНЗ «Національний гірничий університет»,
м. Дніпропетровськ, Україна*

РОЗВИТОК ДЕПРЕСИВНИХ РЕГІОНІВ НА ОСНОВІ КЛАСТЕРНОГО МЕХАНІЗМУ

Сталий територіальний розвиток передбачає соціально-економічне вирівнювання регіонів, їх конвергенцію, утворення так званих «точок» економічного росту у загальному просторовому каркасі. Курс Європейського Союзу на активну регіоналізацію економіки, тобто перенесення акцентів та розширення можливостей регіонів у прийнятті важливих рішень щодо просторового розвитку, свідчить про те, що питання подолання кризових явищ розвитку продуктивних сил є не тільки національним або локальним, але й глобальним. Отже дослідження, спрямовані на розробку концептуальних засад та обґрунтування дієвих механізмів стимулювання сталого розвитку депресивних регіонів в Україні є надзвичайно актуальною темою. Питання розвитку депресивних регіонів досліджували такі українські вчені, як М.О. Барановський, Ф.В. Заставний, А.М. Новікова, О.І. Шаблій та інші.

Сталий регіональний розвиток можна трактувати як такий, що супроводжується загальною позитивною динамікою основних економічних, соціальних та екологічних показників протягом декількох економічних циклів. Тобто під час економічного підйому повинні бути створені умови для того, щоб майбутній спад не мав ознак кризи та не був довготривалим. У той